

Byung-Chul Han

La societat del cansament

Traducció de
Jordi Rosique Piqué

Herder

Títol original: Die Müdigkeitsgesellschaft
Traducció: Jordi Rosique Piqué
Disseny de la coberta: PURPLEPRINT creative

© 2010, MSB Matthes & Seitz, Berlín
© 2015, Herder Editorial, S.L., Barcelona

1.ª edició, 3.ª impressió, 2022

ISBN: 978-84-254-3675-8

La reproducció total o parcial d'aquesta obra sense el consentiment exprès dels titulars del *Copyright* està prohibida a l'empara de la legislació vigent.

Impremta: Prodigitalk
Dipòsit legal: B-26.036-2015

Printed in Spain – Imprès a Espanya

Herder

www.herdereditorial.com

Índex

Pròleg a la sisena edició

EL PROMETEU CANSAT 7

LA VIOLÈNCIA NEURONAL 9

MÉS ENLLÀ DE LA SOCIETAT DISCIPLINÀRIA .. 21

L'AVORRIMENT PROFUND 29

VITA ACTIVA 35

PEDAGOGIA DEL MIRAR 45

EL CAS BARTLEBY 53

LA SOCIETAT DEL CANSAMENT 63

Pròleg a la sisena edició: El Prometeu cansat

El mite de Prometeu pot reinterpretar-se considerant-lo una escena de l'aparell psíquic del subjecte de rendiment contemporani, que es violenta a si mateix, que està en guerra amb si mateix. En realitat, el subjecte de rendiment, que es creu en llibertat, es troba tan encadenat com Prometeu. L'àliga que devora el seu fetge en constant creixement és el seu *alter ego*, amb el qual està en guerra. Vist així, la relació de Prometeu i l'àliga és una relació amb si mateix, una relació d'autoexplotació. El dolor del fetge, que en si és indolor, és el cansament. D'aquesta manera, Prometeu, en tant que subjecte d'autoexplotació, esdevé presa d'un cansament infinit. És la figura originària de la societat del cansament.

Kafka emprèn una reinterpretació interessant del mite en el seu críptic relat «Prometeu»: «Els deus es van cansar; es van cansar les àligues; la ferida es va tancar de cansament». Kafka s'imagina aquí un cansament curatiu, un cansament que no obre ferides, sinó que les tanca. *La ferida es va tancar de cansament*. Així mateix, aquest assaig desemboca en la reflexió d'un cansament curatiu. Tal cansament no resulta d'un rearmament desenfrenat, sinó d'un *amable desarmament del jo*.

La violència neuronal

Tota època té les seves malalties emblemàtiques. Així, hi ha una època bacterial que, tanmateix, arriba a la seva fi amb el descobriment dels antibiòtics. Malgrat la por manifesta a la pandèmia gripal, actualment no vivim en l'època viral. L'hem deixat enrere gràcies a la tècnica immunològica. L'inici del segle XXI, des d'un punt de vista patològic, no seria ni bacterial ni viral, sinó neuronal. Les malalties neuronals com la depressió, el trastorn per dèficit d'atenció amb hiperactivitat (TDAH), el trastorn límit de la personalitat (TLP) o la síndrome de desgast ocupacional (SDO) defineixen el panorama patològic del començament d'aquest segle. Aquestes malalties no són infeccions, són infarts ocasionats no per la *negativitat* d'allò altre immunològic, sinó per un